

11 — Put Konjanika

Noćna tmina je spustila zavesu na braonkaste krovove kuća razbacanih po dolini široke reke. Masivne planine se izdižu visoko nad seocetom, bacajući svoju ćebastu senku do svega par koraka od prve kuće, kao da se namerno tu zaustavljaju, ne želeći da stvore još veći mrak. Sve je tiho, mirno, tek poneki šum stvori noćna sova, ili zalutali slepi miš. I konjanik. Kapuljača crnog ogrtača mu sakriva previše blede lice i bezbojne, sablasne oči. Crni, propali, kožni prsluk sa dva reda dugmadi koja se nikada ne otkopčavaju, skriva svilenu košulju od koje samo visoka, crna kragna nalazi svoj put do večno glatke brade. Kožnim rukavicama povlači uzde, obuzdavajući moćnog, crnog vranca, očiju tamnijih od najcrnjeg mraka, guste grive za koju se ne može spoznati da li je dlaka ili sena. Dubokim udisajem njuši prostor oko sebe i ubrzo mu se pogled zakiva dublje u selu, na trošnoj kući pokraj staroga hrasta. Podbada vranca, što ovaj prati njištanjem od kojeg se krv u venama leđi, a zatim ga pušta u galop niz vijugavu traku mesečine, natopljenu jesenjom kišom.

Na samom kraju puta, u malenoj sobici trošne kuće pokraj starog hrasta leži devojčica, ne starija od osam studenih zima, znoji se u groznici dok je leden znoj obliva. Pokraj njene postelje samo brat njen stoji, jednu zimu stariji od nje, hrabriji ili budalastiji od ostalih. Jer konjanik će tu biti svakog trena, a ko bi se ispred njega našao, taj bi s njim na put bez povratka otišao. Ali dečak je obećanje dao: čuvaće je i brinuće se o njoj zauvek, šta god ta večnost neshvatljiva značila. Topot kopita čuje i pred kuću istrčava, konjanika zaustavlja. Usta ne otvara ali jasnu poruku

mu šalje, ostrim pogledom i čvrstim stavom kakav samo naivno dete zauzeti može: dalje nećeš proći! Konjanik izraz lica ne menja, možda i ne može, inače bi se začuđenost na njemu ocrtala. Čak i najhrabriji od svih ratnika su od njega bežali, mada niko pobeći ne može, sada dete pred njim stoji, ustuknuti odbija. Kišica se javlja i polako prelazi u pljusak dok se dečak muči držati očev mač tananim, slabašnim ručicama. Rapiro to je, sličan onom što konjaniku pokraj noge počiva, ali oblikom samo, jer konjanikovo sečivo crno je, ranjavati ne zna.

„Prvi si što mi je na put stao.“, govori konjanik, „Iako hrabrost tvoju poštujem, sa detetom se boriti neću. Otići sada ću, ali kad stasaš i kada ti kosa preko ramena padne, vratiću se da vidim koliko je oštar taj čelik, što sa drhtavicom sada držiš.“

I okrete se konjanik, na vrancu crnjem od noći odjaha nazad niz vijugavi put i nestade u ćebastoj senci visokih planina. A dečak ostade sam na putu, jer se niko od meštana usudio nije iz toplog doma izaći. Očev mač je odavno iz ruku ispustio, ali pogled mu je još uvek prodoran, kapi kiše mu se niz obraze slivaju. Devojčica crne kose na pragu doma njihovog stoji, groznica ju je napustila, rumena boja joj se na obraze vratila. Gleda svog brata i pita se koju cenu će morati da plati, kad se zbog nje konjaniku na put isprečio.

Godine prolaze, a konjanik se ne pojavljuje. Osećanja užasa i olakšanja se mešaju u glavama ljudi jer, iako sada nikoga ne odvodi, ko zna koliko će ih odjednom povesti, kada se konačno pojavi. A pojaviće se sigurno, to svi znaju, naročito dečak što sa očevim rapirom neumorno vežba pokraj starog hrasta. U vežbanju je mladić postao, pa je i iz sela odlazio, daleke bitke vojevao i okićen počasnim medaljama se vijugavim

putem vraćao. Došao je glas i da se sa mnogim junacima suočio i nikada poraz nije doživeo. Mnogi kraljevi su ga zvali da general njihovih vojski bude i da im zemlje i narod štiti, ali on je zaštitnik samo jedne osobe bio i njoj se uvek vraćao, konjanika čekao.

Deseto leto je svanulo od godine kada se konjanik povukao pred malim dečakom. Sivi oblaci su naglo, izronivši preko visokih planina, sakrili Sunce i uvili seoce u dolini široke reke bezbojnim plaštom koji za boju čuo nije. Sa proplanka iznad sela, strahovito njištanje dopire, krv u žilama meštana ledi, do poslednjeg ih sa ulica rasteruje. Na sablasnom vrancu konjanik se propinje, crnim rapirom iznad glave maše dok mu se ogrtač vijori na nepostojećem vetru. Svi su pobegli u svoje tople domove, tražeći makar neku sigurnost, nadajući se da će ih strah napustiti ako ga ne budu gledali. Svi osim jednog, nekada malog dečaka što ni pred najcrnijim mrakom nije ustuknuo, danas najvećeg ratnika koja sva okolnja kraljevstva ikada imaše.

Malo svetlosti što prolazi kroz tamne oblake se presijava na počasnom, gvozdenom oklopu najfinije izrade dok mladić korača ka proplanku, oštrog pogleda uperenog u konjanikove bezbojne oči. Sjahao je konjanik, svog suparnika sačekao. Junaci bi par reči razmenili pre dvojboja, pokušali sebi podići samopouzdanje ili ga protivniku poljuljati, ali ne i njih dvojica, njima to potrebno nije. Oštrice mačeva su zazvektale, prodoran zvuk kroz dolinu pustile, potiskujući sve ostale, sebično grabeći sav prostor za sebe. Mladić šalje napad za napadom, oštricom cepa vazduh, ali konjanik sve parira, ponekad izbegavajući u stranu, kao da ga dodatno iskušava. Odjednom, pravi dva koraka i pojavljuje se mladiću iza leđa, crnim sečivom hita ka metalnom prevoju što vrat štiti, ali mladić zvanje junaka za džabe dobio nije, kao vidra se izvio i ne samo

da je stabilnost povratio, već je i vrh mača u konjanikov stomak zario. Ako se ikada smeh mogao nazreti na tom bledom licu, nazreo bi se tada, jer konjanik na ubod reagovao nije. U očima mu se sjaj probudio i rešen više no ikada, silovito ka mladiću zamahnuo. Sa nespokojem u očima mladić podiže mač da se odbrani, ali crno sečivo kroz oštricu, kao kroz sir prolazi, oklop mu na grudima kida i strahovitu ranu nanosi. Kroz užasan bol, kakav nikada osetio nije, dolazi mu shvatanje da se konjanik do tada tupom stranom sečiva borio, sa njim se poigravao. Snaga ga napušta, jer ta oštrica ranjavati ne ume, a konjanik, viši od planina u daljini, nadvija se nad njim, podiže mač kako bi dokrajčio svog naivnog protivnika. Preostala zrna snage mladić u rame skuplja, svestan da mu samo jedno pokušati ostaje, svoj patrljak od mača u konjanikovu ruku zakiva, crni rapir mu iz šake istrže i poslednjim trzajem kroz grudi probada.

Pade konjanik na proplanku iznad malog seoceta, ali ne i junak što smrtnu ranu zadobi. Iznenaden, oseća kako ga nova snaga ispunjava dok mu se gvozdene niti crnog balčaka, što čitavu šaku pokrivaju, sada u kožu utiskuju. Pogled spušta ka konjaniku, sada sedom starcu, prijatnih očiju koje poslednji put, posle dugo vremena, boje spoznadoše. Govori starac, reći se u pitanje oblikuju:

„A ko će tebi na put stati?“

Duboko u selu, na kraju vijugavog, prašnjavog puta, na pragu kuće pokraj staroga hrasta, stoji devojka duge, crne kose. Ka proplanku gleda, ka svom bratu koji crn mač u korice stavlja, crn ogrtač na ramena nabacuje i crnu kapuljaču preko čela prevlači. Uzjahuje vranca, crnjeg od najcrnje noći i uz strahovito njištanje konjanik u senci planina nestaje, a ona ostaje pitajući se, da li će ikada po nju doći.